

Igen, a Sátán legtöbbször éppen az evidenciákat használja fel, ha valamit észrevétlenül el akar sorvasztani. "Ez evidens, tehát lapozzunk" - ezzel a mottóval kerül sok értékünk a feledés homályába. Hogy ez ne történhessen meg, kaptunk a batyunkba a teremtéskor az értelem mellé egy visszajelző rendszert is, amelyet érzelmvilágnak nevezünk. Ez kínosan visszajelzi, hogy mennyire adtuk bele szívünket szövegeinkbe ill. cselekedeteinkbe. Az igazán értelmes ember nemcsak hogy nem becsüli alá az érzelmi világot, hanem tudatosan is törekszik annak fejlesztésére. Az érzelem és érzelgősség egymástól igen távoleső fogalmak.

Családos testvéreim közül bizonyára sokan átélték már azon kínokkal teli boldogító érzések belső történéseinek drámai sorát, amely közben két ember közötti hihetetlen távolságból felfoghatatlan közelség születik. Ezt - magunkban és egymás között - föl nem dolgozni vagy ezen átlépni: az önbecsapás művészetének egyik sajátos formája. A feldolgozás során fejlődik ugyanis ki csoda-felismerő képességünk. Ugyanígy van ez a tágabb - de mindig személyes jellegre törekvő - közösségeinkben is. A közösséget megszeretni akaró ember legnagyobb boldogságainak egyike, ha testvérel szembeni antipátiájának reménytelen-elvesztettség érzéseit a legszorosabb szimpátia érzéseire cserélheti fel. Ezek valódi, megtapasztalható csodák, a megistenülés folyamatának egyre nagyobb csodái.

Ugyanígy a megtapasztalható csodák sora fedezhető fel abban a közösségben is:

- ahol nem csak szeretet-cselekedeteket cselekszenek - ószövetségi törvénybetartás jelleggel;
- ahol a helyreigazítás nem pusztán az eszmei szócső hangjele, hanem szeretetfedezete is van a "testvéri pofonnak";
- ahol a "genetikai nagyszülők, szülők és gyerekek" születésének adminisztrációján túl lélekben is érezhető rokonság alakul ki;
- ahol az érzelmi visszajelző rendszer az Isten világára jellemző egymáshoz közel-állás, más szóval az együtt-létezés melegségének érzését jelzi vissza.

Bátorítani szeretnék mindenkit Joseph Moor-ral együtt: merjünk megrendülni, elcsodálkozni, elérzékenyülve meghatódni a szeretet csodáin. Nyissuk meg a szemünket és szívünket (akaratunkat is magába foglaló törekvésközpontunkat) I.O. csodái felé. Boldog az az ember, aki a szeretet egyre több csodáját képes felfedezni életében, pláne az, aki ki tudja mondani: "az én életem egy csoda". Ehhez hinnünk kell, hogy a szeretet valóban egy megtanulható és megtanulandó művészet.

4. Rövid összefoglaló

A csodára nem váró csodát valósítani akarás feltételeit szeretném röviden újból összefoglalni:

1. Jézus tanításának egyre tökéletesebb megismerése.
2. A megismert igazság átélése (magunkévá tévése).

3. Az igazságnak megfelelő normarendszer felépítése.
4. A normarendszer behajtása magamon (életpélda).
5. Az igazság (eszme és normarendszer) továbbadása (igehirdetés).
6. A normarendszer betartásának számonkérése egymástól.

Hogy a teljesség száma ne szenvedjen csorbát, jelentkezni fog mindezek következtében a csoda: az I.O.-nak csodája, ahol a szeretet valóban uralkodóvá válik, ahol ugyanaz a Jézus munkálkodik mindenkivel együtt, ahol ugyanaz a Jézus vesz lakóhelyet mindegyikünkben, s így rajtunk keresztül is képessé lesz munkálkodni. Az Ő segítségével - egyre jobban megistenülve - képessé leszünk arra, ami ember számára nem lehetséges, de Istennél nem lehetetlen; arra a csodára, hogy megtapasztalhatóan és érezhetően egyek vagyunk, együttlétezők. Ez az igazi igehirdetés kísérő csodás jel, amely Márk szavaival "megszilárdítja a lelkekben az igét".

1998.

HALÁSZ E NDRE

HOMÍLIA...

Csel 2,42-47

Jn 17,20-26

Bármennyire szép az a kép, amelyet a Cselekedetek könyve nyújt nekünk az első keresztények életéről, azért tudjuk, hogy az első keresztények is emberek voltak. Amikor végigfutott köztük a szörnyű hír: "üldözés", - ők is megremegtek. De tudták, mit kell tenniük azokban az években is. Azután véget ért az üldözés. A keresztények nagylelkűségük lendületében úgy érezték, hogy ezután is valami szépet és nagyot kell tenniük Istenért.

1. A remeték élete, vezeklése valami önkéntes, vértelen vértanúságként indult. A remeték is időnként rászorultak egymásra. Egy-egy tanácsért fel-felkeresték egymást.

2. Érdekes fordulatot hozott Pachomiusz esete (+364). Megcsömörlik a pogány katonaélettől. A remetéknél keres útbaigazítást és keresztény lesz. Egy remete-társával vitába kerül és rádöbben, hogy a magányban valami hiányzik: egymás elviselése. Pedig ez a szeretet próbaköve. Kopernikuszi fordulatot jelent az általa kezdeményezett cönobitizmus. Koinos bios: közös életet jelent. Ezt folytatja Vazul, aki ugyanezt nem sivatagban, hanem városban kísérel meg (+379). Nyugaton Szent Ágoston (+430) építi tovább a közös életet, azután Szent Benedek (+543).

3. Hadd mondjam tovább! Az eddigi közös életet a monostor, közös zsolozsma jellemezte. A XIII. században Szent Ferenc eszméje más: Hátán háza, keblén kenyere! De itt is van fogadalom és közös élet. Az újkorban aztán elsősorban már nem a jel-szerep,

Isten dicséret, önmegtagadás, hanem a szolgálat - lélekmentés, tanítás, betegek-szegények szolgálata - hozza össze a közös életre a szerzeteseket.

4. A legújabb korban XII. Piusz kiadja a Provida mater körlevelet és létrehozta az Institutum Saeculare (Világi Intézmény) nevű szervezetet, amelynek tagjai egyedül vagy családjuk körében vagy esetleg éppen testvéri csoportokban élnek, fogadalommal kötelezve magukat, hogy "kovász módjára átítatnak mindent az evangélium szellemével".

5. Az új Egyházi Törvénykönyv, amely 1983 Advent első vasárnapján lépett életbe, létrehozta az Apostoli élet Társaságait, amelyek meg éppen fogadalmak nélkül, de test- véri közös életben követik a Társaság céljait. De érdekes, hogy Párizsban már 1975 óta éppen a városházával szemben "a sivatag kivirágzott". Orvos, pincér, matematikus végzi napi munkáját másokkal együtt, este aztán két óra zsolozsma, közös liturgia koronázza meg a napot és a közös élet.

6. Ebben a gazdagságban indulnak el a különféle megújulási mozgalmak káprázatos színpompában. Nincs fogadalom, nincs közös élet sem. Nem felső intézkedésre kezdődnek. Csak a III. Püspöki Szinódus nevezi nevén a gyermeket, és megtanuljuk az új fogalmat: "bázisközösségek" (Evangélium nuntianti 58).

Az evangélium mérhetetlen gazdagságából időnként egy-egy mondat felragyog. Felfigyelünk rá, jobban, mint eddig. Így kapott fényt az utóbbi időben Mt 18,20: "Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük!"

A mai élet, az urbanizáció egyik mellékterméke: az elmagányosodás. Gyilkolja a lelkeket. A keresztények megfogják egymás kezét. Ezért, ha

"Itt valahol, ott valahol
Esett, szép, szomorú fejekkel
Négy-öt magyar összehajol" (Ady),

- az nagyon jó.

Nagyon megható II. János Pál pápa gondja: "E földön senki sem él család nélkül, az Egyház ugyanis mindenkinek... otthona és családja..." és azt kívánja, hogy akik "család nélkül élnek, azok számára szélesebbre kell tárni az Egyház kapuit", hogy otthon találjanak "az egyházmegyei és plébániai családban és a bázisoknak nevezett egyházi közösségekben" (Famil. cons. 85).*

1. Urunk akarata kifejezetten sürgeti, hogy az Egyház szeretet-közösség legyen. "Arról ismerje meg mindenki, hogy tanít- ványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt!" (Jn 13, 35) Az Egyház tehát nem csak a hierarchia, nem is csak úgy nagy általánosságban: mi vagyunk az Egyház, hanem a Jézusra figyelő, imádkozó szeretet-közösség. Ott

ismerhető fel az Egyház, ahol van szeretet-közösség, és ahol nincs, ott nincs Egyház!

2. Amiről itt szó van, az a kereszténység lényegéhez tartozik. Isten képére vagyunk teremtve. Jézustól megtudtuk, hogy az egy Isten az a Szentháromság. Jézustól megtudtuk, hogy a minden magyarázatot megelőző őstény az, hogy az Atya szereti a Fiút és kedve telik Benne, mert a Fiú is visszaszereti az Atyát, a maga mértéket nem ismerő, mindentadó szeretetében.

Az Isten képére teremtett ember célja, hogy elérkezzék hozzá az Isten Országá, hogy legyen bennünk Jézus és mi Jézusban. "Maradjatok bennem, akkor én is bennetek maradok!" (Jn 15,4) És vennünk kell a Szentlelket, hogy bennünk legyen és mi is legyünk a Lélekben, merítkezzünk Bele: "Vegyétek a Szentlelket!" (Jn 20,22) és Jézus "Szentlélekbe merít" (Mt 3,11). Célunk, hogy meglássuk Jézust az emberekből, hiszen, aki az embert befogadja, Őt fogadja be (Jn 13,20); aki jót vagy rosszat tesz, Neki teszi (Mt 25); aki az embert hallgatja vagy megveti, Vele teszi ezt (Lk 10,10). És végső célunk, hogy legyünk mindnyájan egy (Jn 17,21), ahogy egy az Atya és a Fiú a Szentháromságban!

3. A Cselekedetek könyvének és a hagyománynak tanúsága szerint ez a közösség kezdettől fogva hozzá is tartozott a keresztény életéhez. Házanként gyűltek össze kis közösségekbe (Csel 2). A szent házaspár, Aquila és Priscilla élete ezt kiválóan mutatja. Csel 18-ban találkozunk először a nevükkel, Korintusban: Szent Pál náluk lakik. Velük távozik Európából. Ők Efezusba mennek. Amikor később Pál is Efezusba megy és onnan írja az 1 Kor levelet, az üdvözlések között említi Aquilát és Priscillát és a házukban lévő közösséget. Amikor Korintusból levelet ír a rómaiaknak, levelében köszönti a házaspárt, akik közben visszatértek Rómába, és ismét emlegeti a házukban - most már római házukban - is összegyűlt közösséget. Utolsó levelében, a 2 Tim levélben pedig, amelyet római fogságából ír Efezusba, ismét köszönti a szent házaspárt, akik most Efezusban Timóteus munkatársai Isten Országá építésében.

A szeretet-közösség maga az Egyház. Annak kellene lennie! De ha az volna is, akkor is túl nagy ahhoz, hogy gyakorlatilag is szeretetközösség legyen. Az "egyházmegyei és plébániai család" is, amit a Pápa a magányosok otthonaként felkínált, túl nagy erre a feladatra.

Az Egyház legkisebb sejtje - a család - pedig túl kicsi. Köszönjük a Zsinatnak a merész elnevezést: "ecclesia domesti- ca"-nak, "családegyszék"-nek nevezte a családot (LG 11). Ha az Egyház, ahogyan a Zsinat meghatározza, "jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi nem egységének" (LG 1), akkor elsősorban a családnak kell annak lennie. Ott kell megtanulnia minden kereszténynek imádkozni és szeretni. "A szülők

legyenek gyermekeik első hitoktatói!" (LG 11), és "a nevelés elsősorban a család feladata!" (Nevelésről 3) - hirdeti a Zsinat. Viszont a család magában könnyen elbizonytalanodik, ha munkatársak, szomszédok, sokszor a rokonok is olyasmit beszélnek, hogy "csak nem akarod megtartani a harmadikat?!", meg válasra biztatnak: "én rég otthagytam volna!", vagy a vallásos neveléssel kapcsolatban azon a véleményen vannak, hogy "nem gondolod, hogy árthatsz a gyerekednek?!"

Ezért kell a bázisközösség! Az Egyházi Törvénykönyv ezt mondja: "A Krisztushívőknek joguk van, hogy jótékony, illetve vallásos célú vagy a keresztény hivatást a világban előmozdító társulásokat alapítsanak, vezessenek, és e célból összejöveteleket tartsanak" (215.cn.).*

1. A bázisközösségekben lehet ténylegesen, gyakorlatilag megélni a szeretetet, elmélyülten imádkozni, egymást nem csak figyelmeztetni Mt 18,15 szellemében, hanem lelkivezetésben is részesíteni.

Ugyanakkor természetesen nem zárkóznak itt be a keresztények, örülve annak, hogy nekik jó így együtt, hanem másokért élnek. Imájuk, tanulásuk, szeretetük ezt szolgálja.

2. Sok minden nem tisztázott még a kisközösségek körül. Például a létszám kérdése. Az ideális létszámot illetően az egyházi tapasztalat is az, amit a szociológia állít: annyi, amennyi egy asztal körül ülhet, és amelynél rövid időn belül mindenki szóhoz jut: kb. 10-15 fő. Az apostolok nem csak Izrael 12 törzse miatt voltak tizenketten!

3. Szükségesek természetesen nagyközösségi alkalmak is, hogy a távolabbi testvérek egymást lelkesítsék. Meg, hogy az újak is belekóstoljanak ebbe a levegőbe és őket is megkóstolhassák a többiek.

4. A Vatikáni Rádió a Megújulási Mozgalmak 1987 márciusában tartott 2. Kongresszusáról úgy számolt be, hogy a 19 jelenlevő közösség négyféleséget mutatott: 1) elmélyült imádságra törekvők, 2) karitatív munkára elkötelezettek, 3) apostoli célokat szolgálók és 4) a hit és kultúra egyeztetésére törekvők kisközösségei voltak ott. Ezzel a négy céllal létesültek a közösségek és így szolgálják az egész Egyházat.

Hazánkban jelenleg súlyos politikai gondok vannak, nehéz gazdasági problémák, de a legsúlyosabb az erkölcsi válság. Mi ebben vagyunk illetékesek. A család, az ifjúság, a devianciák ügyében nem lehetünk közömbösek és érzéketlenek. Szavunk és példánk ezen a téren szolgálja az egész nemzet érdekeit.

A Magyarországon is létező közösségekbe ma még esetlegesen történik a bekerülés. De ha testvéri szeretetben, szabadon működhetnének a különféle mozgalmak, mindenki önkéntes választással csatlakozhatna a neki megfelelő közösséghez. Az újaknak újabb és szintjüknek - elköteleződési- és tudás szintjüknek - megfelelő közösség kellene. Ehhez kellő számú vezetőre volna szükség. Hogy legyen is, az azon

múlik, hogy ki mikor nyitja ki a fülét és hallja meg a hívást.

5. Létezik egy álom. Kalikomba afrikai püspök fogalmazta meg: "Váljék az egyházközség a kisközösségek hálózatává!" Rahner a Német Nemzeti Zsinaton érdekes kijelentést tett: "Egy kisközösség, ha elköteleződik, és megéri arra, hogy tartósan együtt maradjon, inkább lehet Egyház, mint a hivatalos, intézményes keret." Egyház a szó zsinati értelmében, vagyis jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi nem egységének.

6. Az Egyház soha nem volt szűkkeblű a különféle szerzetesrendek alakulásánál. Nem mondta, hogy "elég már annyi, amennyi van: aki szerzetet akar, találjon magának megfelelőt!". Nem idegesítették a különféle új kezdeményezések. Nem féltette az Egyház egységét tőlük. Tudta, hogy a különféle igények és karizmák szolgálják az egészet.

Évek óta csodálom a pécsi modellt. A különféle kisebb és nagyobb közösségek és különféle megújulási mozgalmak harmonikus együttműködését! A rend: egység a sokféleségben! A fontos az ősi elv megtartása: "In necessariis unitas!

In non-necessariis libertas!

Et in omnibus caritas!"*

*A szükséges dolgokban egység,
a kevésbé szükséges dolgokban szabadság,
"és mindenben szeretet!"

*A különféle megújulási mozgalmakhoz tartozó
pécsi kisközösségek közös szentmiséjén
elhangzott elmélkedés.
1988 január 26-án*

LASS GÁBOR

A FENNTARTHATÓ HÁZTARTÁS TITKAI

A NAPCSIGA RAJONGÓJA

A legtöbben úgy élnek, hogy pénzből és hitelből lesz ház és autó, én pedig úgy, hogy a természetből és a megújuló energiák értelmes használatából lesz egy megújuló élet. Az egyik állandó stresszforrás, a másik boldogságot okoz - vallja Dóry István.

A fizikus, energetikus olyan életre rendezkedett be, hogy csak annyi energiát fogyaszt, amennyit a természet ad. Napelemes autója saját fejlesztés.

Dóry István feleségével és négy gyermekével 2005-ben költözött Szentendréről Kőszeg közelébe, Egyházasfalura.

- Rájöttünk, hogy sem Budapesten, sem az agglomerációban, de még egy vidéki városban sem tudjuk megvalósítani az igazi környezettudatos életet. Ez csak kistelepülésen élhető meg, ahol jó a vonatkozlekedés - meséli lapunknak Dóry István. Ugyanis a tatabányai Edutus Egyetemen fenntartható